

Stanovisko Ministerstva vnitra ČR k dotazům týkajících se novely zákona o místních poplatcích

Dne 1. 7. 2012 nabyly účinnosti dvě novely zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Tyto novely přijaté pod čísly 174/2012 Sb. a 142/2012 Sb. rozšířily okruh poplatníků v § 10b a umožnili správcům poplatku využívat některé veřejné evidence. V souvislosti s těmito novelami bylo MV ČR požádáno o zodpovězení těchto dotazů:

- 1) Zda Ministerstvo vnitra nechystá novelu zákona o evidenci obyvatel v souvislosti s platnou právní úpravou ustanovení § 10b zákona o místních poplatcích, kdy je poplatníkem kromě jiných i vlastník bytu, ve kterém není k pobytu hlášena žádná fyzická osoba. Správce poplatku tudíž není schopen zjistit byty, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba;
- 2) Možnosti správce poplatku zjistit jmenné seznamy cizinců a azylantů, kteří jsou poplatníky dle ustanovení § 10b zákona o místních poplatcích.

K uvedeným dotazům MV ČR v dopise zaslaném krajskému úřadu konstatuje:

Možnosti získání informací o počtu bytů, ve kterých není k trvalému pobytu hlášena žádná fyzická osoba, nemá dle platné právní úpravy možnost správce poplatku nijakým způsobem zjistit. K tomu lze dodat, že možnost vlastníka objektu zjistit údaje o občanech, hlášených k trvalému pobytu na adrese objektu, upravuje zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“), v ust. § 10 odst. 8, když stanoví: *„Ohlašovna sdělí vlastníkovu objektu na jeho písemnou žádost jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození občana, k němuž vede údaj o místě trvalého pobytu, odpovídající adrese objektu...“* Ve vztahu k předmětnému ustanovení zákona o evidenci obyvatel je na tomto místě zapotřebí uvést, že jednotlivému vlastníkovu bytové jednotky nelze údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel podle § 10 odst. 8 shora citovaného zákona poskytnout, a to ani údaje o občanech, hlášených k trvalému pobytu v bytové jednotce, jejíž je vlastníkem. Důvodem je absence čísla bytu jako součásti adresy - údaje vedeného v agendovém informačním systému evidence obyvatel. Předmět vlastnictví - bytová jednotka - není jako objekt ve smyslu zákona o evidenci obyvatel vedena s vlastní adresou (jedinečnou, rozdílnou od adres ostatních bytů v témže domě). Jestliže není možné zjistit skutečnost, zda je nějaká osoba hlášena k trvalému pobytu v bytové jednotce ani pro samotného vlastníka daného bytu, nebude tuto skutečnost dle našeho názoru možné zjistit ani orgánem veřejné správy pro účely výběru místního poplatku za svoz komunálního odpadu.

Dle sdělení odboru správních činností, do jehož gesce v rámci Ministerstva vnitra zákon o evidenci obyvatel spadá, se v současné době nepřipravuje novelizace tohoto zákona za účelem možnosti zjištění poplatníků – vlastníků bytů, ve kterých není k pobytu hlášena žádná fyzická osoba, pro účely výběru místního poplatku za „svoz komunálního odpadu“.

K řešení dané situace doporučujeme stanovit v obecně závazné vyhlášce ohlašovací povinnost pro poplatníka, který vlastní na území města bytovou jednotku, v níž není k trvalému pobytu hlášena žádná fyzická osoba. Takovou ohlašovací povinnost lze samozřejmě stanovit i pro další skupiny poplatníků.

Co se týče problematiky jmenných seznamů cizinců a azylantů, kteří jsou poplatníky místního poplatku za „svoz komunálního odpadu“, uvádíme, že za účasti zástupců Ministerstva vnitra, Českého statistického úřadu a Ředitelství služby cizinecké policie proběhlo jednání o možnosti poskytnutí obcím počet obyvatel s pobytem na jejich území (včetně cizinců a azylantů), jakož i umožnění jmenovitého přístupu k údajům o obyvatelích

(včetně cizinců) hlášených k pobytu na území obcí pro účely poplatkového řízení. V návaznosti na toto jednání si dovoluujeme sdělit následující informaci.

Při zjišťování počtu poplatníků vymezených v § 10b odst. 1 písm. a) zákona o místních poplatcích (tj. počtu fyzických osob, které mají v obci trvalý pobyt – občanů ČR a cizinců, kterým byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území ČR povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů, včetně cizinců, kterým byl udělen azyl, doplňková nebo dočasná ochrana na území ČR), doporučujeme obcím, pokud dosud obecně závaznou vyhlášku nevydaly:

- a) využít údajů z vlastních evidencí, jsou-li k dispozici, nebo
- b) využít údajů z bilance pohybu obyvatel k 1. 1. 2012 publikovaných na webových stránkách Českého statistického úřadu na adrese:

<http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/p/1301-12>

Údaje o počtu obyvatel v jednotlivých obcích, získané z uvedených webových stránek ČSU, v sobě zahrnují veškeré osoby, které splňují výše uvedenou definici poplatníka dle § 10b odst. 1 písm. a) zákona o místních poplatcích (tzn. jak občany ČR s trvalým pobytem v obci, tak i cizince v dané obci s povoleným pobytem na území ČR – trvalým, přechodným/dlouhodobým nad 90 dnů, vč. azylantů nebo cizinců s udělenou doplňkovou nebo dočasnou ochranou). Nejedná se o evidenční údaj MV, nýbrž o statistický údaj podle § 1 odst. 1 zákona č. 89/1995 Sb. o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, zahrnující počty obyvatel v obcích po promítnutí definitivních výsledků SLDB 2011 a územních změn k 1. 1. 2012 na základě demografické bilance narozených, zemřelých a migrace.

Umožnění jmenovitého přístupu k údajům o obyvatelích (včetně cizinců) hlášených k pobytu na území obcí pro účely poplatkového řízení Ministerstvo vnitra předpokládá v průběhu prvního čtvrtletí roku 2013.